

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 86/17

Λουξεμβούργο, 26 Ιουλίου 2017

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-490/16 A.S. κατά Republika Slovenija
και C-646/16 Khadija Jafari και Zainab Jafari

Η Κροατία είναι υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των προσώπων που διέβησαν τα σύνορά της μαζικά κατά τη μεταναστευτική κρίση των ετών 2015-2016

Πράγματι, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να θεωρηθεί ότι διέβησαν παράνομα τα εξωτερικά σύνορα της Κροατίας κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III

Το 2016, ένας Σύρος υπήκοος και τα μέλη δύο αφγανικών οικογενειών διέβησαν τα σύνορα μεταξύ Κροατίας και Σερβίας, παρότι δεν διέθεταν την κατάλληλη θεώρηση. Οι κροατικές αρχές οργάνωσαν τη μεταφορά των προσώπων αυτών έως τα κροατο-σλοβενικά σύνορα με σκοπό να τα βοηθήσουν να μεταβούν σε άλλα κράτη μέλη προκειμένου να υποβάλουν εκεί αιτήσεις διεθνούς προστασίας.

Ο Σύρος υπήκοος υπέβαλε στη συνέχεια τέτοια αίτηση στη Σλοβενία, ενώ τα μέλη των αφγανικών οικογενειών έπραξαν το ίδιο στην Αυστρία. Εντούτοις, τόσο η Σλοβενία όσο και η Αυστρία έκριναν ότι, στο μέτρο που οι αιτούντες είχαν εισέλθει παράνομα στην Κροατία, κατά τον κανονισμό Δουβλίνο III¹, αρμόδιες για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των προσώπων αυτών ήταν οι αρχές του κράτους μέλους αυτού.

Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα προσέβαλαν δικαστικώς τις αντίστοιχες αποφάσεις των σλοβενικών και των αυστριακών αρχών, προβάλλοντας ότι η είσοδός τους στην Κροατία δεν μπορεί να θεωρηθεί παράνομη και ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό Δουβλίνο III, αρμόδιες για την εξέταση των αιτήσεών τους είναι επομένως οι σλοβενικές και οι αυστριακές αρχές.

Στο πλαίσιο αυτό, το Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβενίας) και το Verwaltungsgerichtshof Wien (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Βιέννης, Αυστρία) ζητούν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει κατά πόσον η είσοδος των συγκεκριμένων προσώπων πρέπει να θεωρηθεί νόμιμη ή όχι κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III. Επιπλέον, το αυστριακό δικαστήριο ζητεί επίσης να διευκρινιστεί κατά πόσον η στάση των κροατικών αρχών ισοδυναμεί με έκδοση θεώρησης από το κράτος μέλος αυτό.

Με τις αποφάσεις που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι, κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III, θεώρηση είναι η «άδεια ή η απόφαση κράτους μέλους που απαιτείται με σκοπό τη διέλευση ή την είσοδο» στην επικράτεια του κράτους μέλους αυτού ή στην επικράτεια περισσότερων κρατών μελών. Κατά συνέπεια, αφενός, **η έννοια της θεώρησης παραπέμπει σε πράξη που εκδίδεται επισήμως από εθνική διοίκηση και όχι σε απλή ανοχή και, αφετέρου, η θεώρηση δεν συγχέεται με την εισδοχή στην επικράτεια κράτους μέλους, δεδομένου ότι η θεώρηση απαιτείται ακριβώς προκειμένου να επιτραπεί η εισδοχή αυτή.**

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι **η εισδοχή στην επικράτεια κράτους μέλους ενός υπηκόου χώρας εκτός ΕΕ δεν μπορεί να χαρακτηριστεί θεώρηση, ακόμη και αν η εισδοχή αυτή οφείλεται στη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων λόγω της μαζικής εισροής εκτοπισμένων προσώπων στην ΕΕ.**

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31).

Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η **διάβαση συνόρων κατά παράβαση των προϋποθέσεων που επιβάλλει η εφαρμοστέα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος νομοθεσία πρέπει οπωσδήποτε να θεωρείται «παράνομη»** κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III.

Όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη, δυνάμει του κώδικα συνόρων του Σένγκεν ², να επιτρέπουν για ανθρωπιστικούς λόγους σε υπηκόους χωρών εκτός ΕΕ οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου να εισέλθουν στην επικράτειά τους, το Δικαστήριο υπενθυμίζει **ότι η άδεια αυτή ισχύει μόνο για την επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους μέλους και όχι για την επικράτεια των λοιπών κρατών μελών.**

Επιπλέον, τυχόν παραδοχή ότι η είσοδος υπηκόου χώρας εκτός ΕΕ η οποία επιτράπη από κράτος μέλος για ανθρωπιστικούς λόγους, κατά παρέκκλιση από τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν επιβάλλονται σε έναν τέτοιο υπήκοο, δεν συνιστά παράνομη διάβαση των συνόρων θα συνεπαγόταν ότι το κράτος μέλος αυτό δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας που υπέβαλε το πρόσωπο αυτό σε άλλο κράτος μέλος. Πλην όμως, **τέτοια διαπίστωση δεν θα ήταν συμβατή με τον κανονισμό Δουβλίνο III**, που αναθέτει στο κράτος μέλος της αρχικής εισόδου ενός τέτοιου προσώπου στην επικράτεια της Ένωσης την ευθύνη να εξετάσει την αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλει το εν λόγω πρόσωπο. Επομένως, **δεν μπορεί να απαλλάσσεται από την ευθύνη αυτή το κράτος μέλος που αποφάσισε, για ανθρωπιστικούς λόγους, να επιτρέψει την είσοδο στην επικράτειά του υπηκόου χώρας εκτός ΕΕ ο οποίος δεν διαθέτει θεώρηση και δεν έχει τύχει απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.**

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο κρίνει ότι η **έννοια της «παράνομης διάβασης συνόρων»** καλύπτει επίσης και την περίπτωση στην οποία κράτος μέλος κάνει δεκτούς στην επικράτειά του υπηκόους χώρας εκτός ΕΕ για ανθρωπιστικούς λόγους και κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων εισόδου που καταρχήν επιβάλλονται στους υπηκόους χωρών εκτός ΕΕ.

Επιπλέον, παραπέμποντας στους μηχανισμούς που εγκαθιδρύουν ο κανονισμός Δουβλίνο III, η οδηγία 2001/55 ³ και το άρθρο 78, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι δεν είναι καθοριστική η περίπτωση ότι η διάβαση των συνόρων πραγματοποιήθηκε σε μια κατάσταση χαρακτηριζόμενη από την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων χωρών εκτός ΕΕ που ζητούσαν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει επίσης ότι η **ανάληψη των εν λόγω υπηκόων χωρών εκτός ΕΕ μπορεί να διευκολυνθεί από την εκ μέρους άλλων κρατών μελών άσκηση, μονομερώς ή συντονισμένα σε πνεύμα αλληλεγγύης, της «ρήτρας κυριαρχίας», η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα να αποφασίσουν να εξετάσουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας που τους υποβλήθηκαν, ακόμη και αν δεν είναι αρμόδια να προβούν στην εξέταση αυτή βάσει των κριτηρίων του κανονισμού Δουβλίνο III.**

Υπενθυμίζει, τέλος, ότι η **μεταφορά αιτούντος διεθνή προστασία προς το υπεύθυνο κράτος μέλος δεν πρέπει να πραγματοποιείται οσάκις, λόγω της άφιξης εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων χωρών εκτός ΕΕ που ζητούν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία, ελλοχεύει πραγματικός κίνδυνος να υποστεί ο ενδιαφερόμενος απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η μεταφορά αυτή.**

² Κανονισμός (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (ΕΕ 2006, L 105, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 610/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ 2013, L 182, σ. 1).

³ Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα που επιδιώκουν τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή αυτών των ατόμων και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής τους (ΕΕ 2001, L 212, σ. 12).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

*Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.
Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([C-490/16](#) και [C-646/16](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής τους*

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση των αποφάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📡 (+32) 2 2964106